

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – G. Stratulat
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Cotorobai, D. Dulghieru, A, Malîi

ÎNCHEIERE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Prodius împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile depuse de către Andrei Prodius, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 21 iunie 2021 Andrei Prodius a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Andrei Prodius a menționat că prin hotărârea din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să-i acorde lui și membrilor familiei sale spațiu locativ sub formă de apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislația locativă în vigoare.

Reclamantul consideră că i-au fost încălcate drepturile garantate de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția menționată, și anume,

dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dreptul de acces la justiție și dreptul la protecția proprietății, deoarece Hotărârea din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 septembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, nu este executată nici până în prezent.

La demersul adresat Șefului oficiului de executare a sectorului Centru mun. Chișinău privind executarea hotărârii din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost informat că organele publice locale nu poate executa hotărârea instanței de judecată, având în vedere lipsa de resurse financiare și criza acută de spații locative.

Respectiv, a depus o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, înregistrată cu nr. 44894/13 Prodius c/Moldovei, iar cauza a fost conexată la cauza IAL Texgal Aurica SA c/Moldovei, împreună cu alte 60 de cereri, decizia din 24 septembrie 2015 fiind comunicată Guvernului Republicii Moldova.

Reclamantul a mai comunicat că la data de 05 octombrie 2018 a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral și material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pentru perioada 04 iulie 2016-04 octombrie 2018. Cererea de chemare în judecată a fost respinsă prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, care a fost casată prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-a constatat faptul încălcării dreptului lui Andrei Prodius la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, cât și a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale de către statul Republica Moldova și întru recuperarea acestui drept s-a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Andrei Prodius prejudiciul moral în sumă de 25 000 lei și prejudiciul material în sumă de 84 000 lei. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost menținută prin încheierea din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Reclamantul a precizat că în prezenta cauza civilă solicită încasarea prejudiciului material suportat pentru perioada de neexecutare a hotărârii judecătorești 02 octombrie 2018-01 iulie 2021, în mărime de 133 556,82 lei, ce constituie plata pentru chirie a unui apartament pentru 31 de luni de zile, fiind confirmată prin recipise și contractul de locațiune, înregistrate la Direcția Administrare Fiscală Râșcani.

Până la momentul depunerii prezentei cereri de chemare în judecată, decizia din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău nu este executată, ceea ce a generat cheltuieli suplimentare pentru închirierea unui spațiu locativ pentru dânsul și familia sa.

Reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, pentru neexecutarea hotărârii din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada 02 octombrie 2018-01 iulie 2021, ori cuantumul prejudiciului calculat se încadrează în limitele admisibile în practica judiciară a Curții Europene pentru Drepturile Omului și este în conformitate cu Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 24 decembrie 2012.

Astfel, din motivul neexecutării actelor judecătorești, i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 133 556,82 lei prin închirierea spațiului locativ în

perioada 02 octombrie 2018 - 01 iulie 2021, fapt confirmat prin contractul de locațiune și recipise, precum și prejudiciu moral estimat la suma de 150 000 lei.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Prodius.

S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Andrei Prodius la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Andrei Prodius suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și prejudiciul material în sumă de 133 556,82 lei pentru perioada 02 octombrie 2018-01 iulie 2021, precum și suma de 4000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice.

În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 189, 227-235, vol. I)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a constatat că reieșind din materialele cauzei, prevederile art. 2, 3, 4 din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, precum și art. 6 § 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale instanța de fond întemeiat a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, ținând cont de faptul că decizia din 10 martie 2009 a Curții de Apel Chișinău nu a fost executată până la data examinării cauzei în instanța de apel.

De asemenea, instanța de apel a reținut că suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este suficientă pentru acoperirea prejudiciului cauzat pentru neexecutarea hotărârii, este proporțională cu sumele acordate de instanțele naționale, cât și de Curtea Europeană pe cauze similare.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova cât și Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul, în termen, au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de către Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

S-a menținut hotărârea din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Prodius împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Svetlana Guțu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral, material și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 75, 76-87, vol. II)

La data de 24 mai 2022 Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea în parte a deciziei din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și anume, în partea pretențiilor privind repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a pretențiilor din acțiune. (f.d. 92-117, vol. II)

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material și procedural prevăzute de art. 432 din Codul de procedură civilă și art. 14 alin. (1), 2036, 2037 din Codul civil.

Reprezentantul recurentului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept evocate în instanțele ierarhic inferioare, invocând că suma prejudiciului moral solicitată a fi încasată pentru perioada 02 octombrie 2018-01 iulie 2021 este întemeiată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 și se încadrează în sumele acordate de CEDO pe cauze similare, cât și conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 08 din 24.12.2012.

La data de 30 iunie 2022 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată. (f.d. 123-130, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a invocat că concluziile instanțelor ierarhic inferioare derivă parțial din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

De asemenea, instanțele au ignorat prevederile Codului de executare și a Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. În acest sens, orice acțiune ale executorului judecătoresc, în vederea executării documentului executoriu, necesită cererea creditorului.

Andrei Prodius, invocând substanța art. 6 CEDO violarea drepturilor la un proces echitabil prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nu a confirmat existența culpabilității organelor de executare în procesul de executare a hotărârii judecătorești irevocabile. Astfel, prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciul moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

Totodată, recurentul a menționat că instanța de apel nu a ținut cont de cerința fundamentală față de despăgubirea prejudiciului moral, care constă în faptul că la determinarea despăgubirilor care acordă o satisfacție echitabilă părții în proces, în speță intimatului, obligatoriu se vor lua în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei.

Referitor la soluțiile instanțelor ierarhic inferioare privind încasarea prejudiciului material instanța de apel nejustificat și neîntemeiat a menținut și în această parte hotărârea instanței de fond, nu a ținut cont de Hotărârea Guvernului nr. 646 din 10 iulie 2018, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte

specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, acestea sunt depuse de către Andrei Prodius și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, care au calitatea procesuală de reclamant și pârât și sunt îndreptățiți să o conteste, nefiind depuse repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 21 aprilie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa recurenților Ministerul Justiției al Republicii Moldova, avocatului Natalia Culeac-Reul la data de 23 mai 2022 prin intermediul poștei electronice și lui Andrei Prodius prin poștă. (f.d. 88, vol. II)

Astfel, recursurile declarate la 24 mai 2022 de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și la 30 iunie 2022 de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, sunt în termen.

La data de 13 iunie 2022 și la 01 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copiile recursurilor motivate, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recursuri.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Andrei Prodius, reprezentat de avocatul Natalia Culeac-Reul și Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 21 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas